

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Stary Testament: Psalmy i Księgi Mądrościowe
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	The Old Testament: The Psalms and Books of Wisdom
Kierunek studiów	Teologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	Jednolite magisterskie I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk
---	----------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	45	IX i X	5 ECTS
konwersatorium			
ćwiczenia	15	IX i X	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość treści ksiąg Pisma świętego, zwłaszcza Księgi Psalmów i Ksiąg Mądrościowych Wiedza na temat powstawania ksiąg biblijnych Wiedza na temat historii starożytnego Izraela i historii zbawienia
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C 1 – Zapoznanie studentów z historią powstawania Psalmów i Ksiąg Mądrościowych
C2 – Ukazanie studentom centralnej roli świątyni jerozolimskiej w procesie powstawania Psalmów
C3 – Poszerzenie wiedzy studentów na temat historii ruchu sapiencjalnego w starożytnym Izraelu
C4 – Kształtowanie myślenia sapiencjalnego studentów
C5 – Rozwijanie umiejętności prowadzenia dialogu na temat teologii Psalmów z wyznawcami judaizmu
C6 – Kształcenie studentów w kierunku dokonywania syntezy teologii biblijnej Starego Testamentu

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii biblijnej, w szczególności w zakresie nauczania Chrystusa, którą jest w stanie rozwijać i twórczo stosować w działalności profesjonalnej	H2A_W01
W_05	Student ma uporządkowaną, pogłębioną, prowadzącą do specjalizacji, szczegółową wiedzę z zakresu teologii biblijnej Starego Testamentu	H2A_W04
W_15	Student ma gruntowną znajomość zasad interpretacji tekstu teologicznego	H2A_W07
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem wiedzy historycznej, egzegetycznej i teologicznej	H2A_U01
U_02	Student posiada umiejętności badawcze w zakresie teologii, obejmujące zwłaszcza analizę tekstów Psalmów i sentencji filozoficzno-moralnych Ksiąg Mądrościowych, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów	H2A_U02
U_04	Student posiada umiejętność interpretowania tekstów Psalmów i Ksiąg Mądrościowych, i innych pism ST-u z wykorzystaniem słowników języka hebrajskiego, greckiego, komentarzy, artykułów naukowych, polskich i obcojęzycznych	H2A_U01 H2A_U02 H2A_U09
U_17	Student posiada pogłębioną umiejętność przygotowywania różnych prac pisemnych w języku polskim i z wykorzystaniem wybranego języka obcego oraz tekstów hebrajskich i greckich ST-u (LXX)	H2A_U09 H2A_U11
U_19	Student posiada podstawową umiejętność uwzględniania w badaniach źródeł w języku hebrajskim (greckim), głównie tekstów ST-u.	H2A_U09
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student ma krytyczną świadomość poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności wdrażania jej w proces nauczania w szkole podstawowej i średniej	H2A_K01
K_02	Student rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces kształcenia się innych osób w różnego rodzaju stowarzyszeniach i ruchach oraz potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	H2A_K01 S2A_K06
K_07	Student ma świadomość własnej, indywidualnej odpowiedzialności za kształt życia społecznego, kultury, dziedzictwa chrześcijańskiego	H2A_K04 S2A_K04
K_10	Student uczestniczy w działaniach na rzecz zachowania	H2A_K05

	dziedzictwa chrześcijańskiego i kulturowego regionu, kraju i Europy	
--	---	--

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces powstawania Psalmów, ich zakorzenienia w dziejach Izraela, zjawisko relektury 2. Główne gatunki literackie Psalmów oraz ich zakorzenienie w kulcie i życiu narodu wybranego. 3. Modlitwy błagalne – model, Sitz im Leben, teologia. 4. Modlitwy uwielbienia Boga – specyfika pobożności ludu Przymierza. 5. Dziękczynienie – formy i okoliczności dziejowe. 6. Psalm o królowaniu Boga 7. Psalm królewskie i pieśni o Syjonie 8. Medytacja nad Prawem Boga i losem człowieka 9. Główne prawdy o Bogu i Jego działaniu w modlitwie Izraela 10. Obraz człowieka w Psalmach 11. Chrześcijańska relektura Psalmów: rola Chrystusa i Kościoła apostołskiego 12. Historia ruchu sapiencjalnego w starożytnym Izraelu. 13. Główne formy literackie stosowane w nauczaniu mędrców 14. Księga Przysłów – proces powstania, teologia. 15. Księga Hioba – medytacja wokół sensu cierpienia 16. Księga Koheleta – źródło szczęścia w świecie naznaczonym marnością przemijania 17. Księga Pieśni nad pieśniami – miłość mężczyzny i kobiety. 18. Alegoria miłości Boga i ludu Przymierza w Pieśni nad pieśniami 18. Księga Syracha – skarbiec rad dla szukających Mądrości
--

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin	Karta oceny
W_02	Wykład konwersatoryjny	Referat	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_03	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
W_04	Praca z tekstem	Test	Uzupełniony i oceniony test
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
U_02	Praca zespołowa	Obserwacja	Karta zaliczeniowa
U_03	Rozmowa sokratyczna	Obserwacja	Karta zawierająca sprawozdanie
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach w różnych rolach (lidera, sprawozdawcy, uczestnika)	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_02	Metoda problemowa PBL	Obserwacja	Karta oceny pracy w grupie
K_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta oceny merytorycznej aktywności w grupie

VI. Kryteria oceny, wagi

1. Aktywność studentów podczas zajęć (wypowiedzi ustne, dialogi, praca w grupach)
2. Złożenie pracy pisemnej.
3. Przygotowanie referatu albo prezentacji.
4. Obecność na zajęciach (dopuszczalna liczba nieobecności nieusprawiedliwionych na zajęciach w semestrze to 1).
5. Przygotowania studentów do zajęć (przygotowanie materiałów, wyszukanie i analiza informacji, prace domowe, prace pisemne, lektura zadanych opracowań).

Do ceny bdb wymagane jest:

- zaliczenie testów w granicach 91-100 procent punktów;
- najważniejsze teksty Pisma św. dotyczące tematu cytowane dokładnie z pamięci
- praca pisemna oceniona jako twórcza, z bogatą literaturą przedmiotu, w tym artykuły naukowe z *The Biblical Annals* czy *Verbum Vitae*;
- wyczerpujące odpowiedzi na 3 spośród 3 pytań na egzaminie ustnym lub pisemnym

Do ceny db wymagane jest:

- zaliczenie testów w granicach 70-90 procent punktów;
- najważniejsze teksty Pisma św. dotyczące tematu cytowane w formie parafrazy z pamięci
- praca pisemna oceniona jako dobrze ujmująca zagadnienie, z literaturą przedmiotu, w tym artykuły naukowe z czasopism biblijnych i opracowań zbiorowych;
- wyczerpujące odpowiedzi na 2 spośród 3 pytań na egzaminie ustnym lub pisemnym

Do ceny dst wymagane jest:

- zaliczenie testów w granicach 50-70 procent punktów;
- najważniejsze teksty Pisma św. dotyczące tematu cytowane z pamięci „według sensu”
- praca pisemna oceniona jako dostatecznie ujmująca zagadnienie, z najbardziej podstawową literaturą przedmiotu;
- wyczerpujące odpowiedzi na 2 spośród 3 pytań na egzaminie ustnym lub pisemnym

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	45
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	120

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. S. Łach, Księga Psalmów. Wstęp – przekład z oryginału – komentarz – ekskursy, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 1990
2. A. Tronina, Teologia Psalmów, RW KUL, Lublin 1995
3. G. Ravasi, Psalmy, t. I-V, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2007-2009
4. A. Bonora, Księga Koheleeta, Wydawnictwo M, Kraków 1997
5. M. Gilbert, Mądrość Salomona, t-I-II, Wydawnictwo WAM, Kraków 2002
6. J. Frankowski (red.), Pieśni Izraela: Pieśń nad Pieśniami, Psalmy, Lamentacje, (Wprowadzenie w myśl i wezwanie ksiąg biblijnych 7), Wydawnictwo ATK, Warszawa 1988
Literatura uzupełniająca
1. G. Ravasi, Hiob. Dramat Boga i człowieka, Wydawnictwo Salwator, Kraków 2007
2. H. Witczyk, Miłość między mężczyzną i kobietą. Implikacje psychologiczno-pedagogiczne, Roczniki Pedagogiczne 11 (2019) nr 1, 22-43